

**DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT**

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	26/3503	23. juni 2026

Retningslinjer for materialet til regjeringens konferanse i mars om statsbudsjettet for 2028

1. Innholdsfortegnelse

1. Innholdsfortegnelse	1
2. Innledning	2
2.1. Foreløpig tidsplan for arbeidet med 2028-budsjettet	3
3. Teknisk justert budsjett	3
3.1. Generelt	3
3.2. Driftspostene (01–29)	4
3.3. Bygge-, anleggs- og utstyrsposter (30–49)	4
3.4. Forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	5
3.5. Overføringspostene (50–89)	6
3.6. Utlån, statsgjeld mv. (90–99)	6
3.7. Inntekter	6
3.8. Flerårige budsjettkonsekvenser	6
3.9. Teknisk justering i BUDMOD	7

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo
postmottak@fin.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 40
www.fin.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 807

Avdeling
Finansavdelingen

Saksbehandler
Solveig Margrethe
Juvkam
22 24 43 18

3.10.	Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekter i statlige virksomheter	8
4.	Strukturelle utfordringer og strukturtiltak	8
5.	Innsparingstiltak.....	8
6.	Satsingsforslag	8
6.1.	Generelt om utforming av satsingsforslag	9
6.2.	Krav til utredning.....	9
6.3.	Om investeringsprosjekter	10
6.4.	Forslag om endrede gebyrer og sektoravgifter.....	10
6.5.	Forslag om nye lånetransaksjoner	10
6.6.	Forslag om igangsetting av nye digitaliseringstiltak.....	11
6.7.	Koordinering av satsingsforslag.....	11
7.	Forslag om igangsetting av byggeprosjekter.....	12
7.1.	Brukerfinansierte byggeprosjekter	12
7.2.	Ordinære byggeprosjekter innenfor og utenfor husleieordningen.....	12
8.	Statens prosjektmodell.....	13
9.	Endringer i budsjettforslag til kommunesektoren.....	13
9.1.	Øremerkede tilskudd og kommunal medfinansiering av tiltak (egenandeler).....	13
10.	Nettoføringsordningen for merverdiavgift.....	15
11.	Spesifikasjon av driftspostene for 2027-budsjettet.....	15
12.	Prisomregning.....	15

2. Innledning

Budsjettkonferansen i mars 2027 er første stasjon for regjeringens arbeid med forslag til statsbudsjett for 2028.

Finansdepartementet tar sikte på at det til konferansen utarbeides et i størst mulig grad omforent, teknisk justert budsjett som grunnlag for regjeringens prioriteringer. Ved at tekniske justeringer avklares i forkant av at materialet ferdigstilles, tydeliggjøres det hva som følger av uendret politikk og hva som krever avklaring i regjeringen.

I tillegg til teknisk justert budsjett, vil følgende materiale utarbeides til konferansen basert på departementenes innspill:

- oversikt over departementenes satsingsforslag
- oversikt over mulige innsparingstiltak for å tilpasse statsbudsjettets utgiftsside og skape rom for nye satsinger
- oversikt over flerårige budsjettkonsekvenser for perioden 2029–2031

- analyser av strukturelle utfordringer i norsk økonomi og oversikt over aktuelle strukturtiltak.

Rundskrivnet gir retningslinjer for departementenes innspill før budsjettbehandlingen i regjeringen.

2.1. Foreløpig tidsplan for arbeidet med 2028-budsjettet

Frist for innsending av førsteutkast/skisse til omtale av strukturelle utfordringer og -tiltak	16. oktober 2026
Frist for ferdigstilling av omtalen av strukturelle utfordringer og -tiltak	18. desember 2026
Frist for spesifisering av driftspostene for 2027-budsjettet	4. januar 2027
Frist for innsending av materiale til teknisk justering og flerårige budsjettkonsekvenser av gjeldende politikk	6. januar 2027
Frist for innsending av mulige innsparingstiltak	15. januar 2027
Frist for innsending av satsingsforslag	22. januar 2027
Frist for tabeller for nettobudsjetterte virksomheter	26. februar 2027
<i>Regjeringens marskonferanse</i>	<i>9.–10. mars 2027</i>
Utending av Hovedbudsjettsskriv	Ultimo mars 2027

Materialet skal sendes elektronisk til Finansdepartementet. Utgangspunktet for departementenes samlede innspill er Saldert budsjett 2027.

3. Teknisk justert budsjett

3.1. Generelt

Teknisk justert budsjett skal vise de budsjettmessige konsekvensene av uendret politikk. Teknisk justert budsjett vil være utgangspunkt for drøftinger av nye tiltak. Gjennom avklaring av tekniske justeringer og beslutning om innsparingstiltak fastsettes det enkelte departements budsjettammer. Innenfor rammene som fastsettes på budsjettkonferansen i mars, har departementene mulighet til å gjøre omdisponeringer frem mot budsjettkonferansen i august.

Forslaget til teknisk justert budsjett skal vise departementenes beste anslag på utgifter og inntekter, gitt videreføring av gjeldende politikk. Rammer for hva som skal inngå i den

tekniske justeringen er gitt i punktene 3.1 til 3.7 i dette rundskrivet. Det kan gis ytterligere føringer i brev til departementene.

Forslag om økninger som bygger på politiske prinsippvedtak eller på fremlagte langtidspaner for enkelte sektorer, skal ikke innarbeides som teknisk justering. Slike forslag må eventuelt gjennomføres ved prioriteringer innenfor rammene som fastsettes på marskonferansen eller fremmes som satsingsforslag.

Konsekvenser av tilsagnsfullmakter, bestillingsfullmakter eller andre særskilte romertallsvedtak i Stortinget forutsettes vanligvis dekket innenfor uforandret budsjetttramme for påfølgende år. Det må gis særskilt begrunnelse dersom et departement foreslår at bestillinger eller andre forpliktelser skal føre til økt bevilgning.

En nærmere beskrivelse av hvordan innspillene skal utformes, er gitt i vedlegg 1 *Mal for innspill til teknisk justering av budsjettet*.

Finansdepartementet vil sende brev med anslag for nøkkeltall for norsk økonomi og renteforutsetninger til de departementene det er relevant for. Valutakurser per 15. desember 2026 skal legges til grunn for innspillene.

3.2. Driftspostene (01–29)

Ved teknisk justering av driftspostene skal en som hovedregel videreføre samme nominelle beløp som i Saldert budsjett 2027. Dette gjelder ikke tidsbegrensede aktiviteter som helt eller delvis skal utfases. Da må beløpene i de påfølgende år reduseres tilsvarende.

3.3. Bygge-, anleggs- og utstyrsposter (30–49)

Utgifter til store enkeltinvesteringer som er igangsatt med særskilt finansiering, skal justeres i tråd med en realistisk fremdriftsplan. Når prosjektet er ferdigstilt, skal midlene tas ut. Bevilgningsforslag for 2028 skal være i tråd med forventede utbetalinger i 2028. Dersom bevilgningsforslaget avviker vesentlig fra tidligere forutsatt fremdriftsplan, for eksempel som følge av forsinkelser i prosjektet, skal dette redegjøres for og begrunnes. Bevilgningsmessige fremskrivninger i tråd med realistisk fremdriftsplan håndteres som en teknisk justering så lenge samlet kostnad for tiltaket er innenfor styringsrammen (P50). Når det er forventet at prosjektets samlede kostnader vil overstige styringsrammen for prosjektet (P50), må det vurderes behov for å utløse usikkerhetsavsetningen innenfor kostnadsrammen (P85). Utløsning av mindre deler av usikkerhetsavsetningen kan håndteres som en teknisk justering. En vesentlig utløsning av usikkerhetsavsetning skal behandles av regjeringen. Det gis nærmere kriterier for dette i brev til departementene og i dialog med Finansdepartementet (samt Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet for statlige byggeprosjekter).

For langtidsplanene på forsvars- og samferdselsområdet, der flere enkeltinvesteringer inngår i en større ramme, videreføres samlet ramme for langtidsplanene på uendret nivå. Ansvarlig

departement må påse at det gjøres prioriteringer innenfor den samlede rammen slik at denne rammen overholdes.

For videreføringsbevilgningene under kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen og kap. 2445 Statsbygg gjøres anslag over samlet behov for bevilgninger til videreføring av allerede igangsatte byggeprosjekter i tråd med planlagt fremdrift. Det skal legges ved spesifisert oversikt over kostnadsramme og styringsramme (prisivå per 01.07.2027), anslag på benyttet bevilgning til og med 2027, foreslått bevilgning i budsjettåret, gjenstående bevilgningsbehov samt tidspunkt for oppstart og ferdigstilling for hvert enkelt byggeprosjekt som inngår i bevilgningsanslagene. Forslag om igangsetting av nye bygg er omtalt under punkt 7.

Øvrige bevilgninger til bygge-, anleggs- og utstyrsinnkjøp skal normalt videreføres med samme nominelle beløp som i Saldert budsjett 2027.

3.4. Forvaltningsorganer med særskilte fullmakter

For å gi et mer fullstendig bilde av statens utgifter og inntekter for virksomheter som omfattes av statsbudsjettet, skal nettobudsjetterte virksomheters brutto utgifter og inntekter synliggjøres etter tilnærmet like prinsipper som gjelder for bruttobudsjetterte virksomheter. Følgende sett med standardtabeller skal utarbeides for nettobudsjetterte virksomheter, jf. vedlegg 3.

- Tabell 1: Virksomhetenes brutto utgifter og inntekter fordelt etter art etter tilsvarende prinsipper som for de bruttobudsjetterte virksomhetene.
- Tabell 2: Virksomhetenes inntekter spesifisert etter inntektskilde (bevilgninger over statsbudsjettet til finansiering av statsoppdraget, bidrag av ulik art samt oppdragsinntekter).
- Tabell 3: Virksomhetenes kontantbeholdninger pr. 31. desember med spesifikasjon av de formål som kontantbeholdningen skal brukes til.

Alle tabeller skal inneholde regnskapstall for budsjettårene 2024, 2025 og 2026. Tabellene 1 og 2 skal også inneholde en budsjettkolonne med budsjett for 2027. Videre skal tabell 3 inneholde en endringskolonne som viser bevegelser i balanseposter mellom de to siste år.

Det er det ansvarlige departementet som skal utarbeide nøkkeltallene på grunnlag av et underlagsmateriale som de nettobudsjetterte virksomhetene har rapportert inn til departementet. Finansdepartementet vil bruke nøkkeltallene som en del av grunnlaget for sine fremstillinger og tilrådinger i forbindelse med statsregnskapet og regjeringens budsjettkonferanser i mars og august.

Fristen settes slik at det skal være mulig å basere tabellene på endelig regnskap for siste regnskapsår. Dersom dette likevel ikke er mulig, må tabellene basere seg på foreløpig regnskap. Til budsjettkonferansen i august skal endelige tall brukes.

3.5. Overføringspostene (50–89)

For regelstyrte ordninger skal realistiske anslag legges til grunn for den tekniske justeringen. Det skal legges til grunn at de regler som gjelder for ordningene videreføres uendret. Det skal blant annet tas hensyn til demografiske faktorer og prognoser for utviklingen i antall stønadsenheter hvor ytelsen følger pliktmessig, f.eks. av antall mottakere, pensjonister, elever/studenter som mottar lån/stipend mv.

Rammebudsjettering krever at det legges stor vekt på arbeidet med å fremskrive utgiftene forutsatt uendret regelverk. Det er viktig at de benyttede prognosemodellene beskrives kort, samtidig som det oppgis referanser til mer fullstendig dokumentasjon. De sentrale beregningsmessige forutsetningene må spesifiseres. For områder der det er satt ned beregningsgrupper, skal anslagene fra disse gruppene legges til grunn i den tekniske justeringen.

Hovedregelen er at tilskudd til kommuner, helseforetak, private aktører mv. videreføres med samme beløp som i Saldert budsjett 2027. I tilfeller der den tekniske justeringen av postene 60–69 viser vesentlige endringer, må virkningen for eventuelle kommunale egenandeler beregnes, jf. punkt 9.1.

Overføringsbevilgninger som må anses som engangstiltak i 2027, videreføres ikke.

3.6. Utlån, statsgjeld mv. (90–99)

Postgruppen 90–99 skal justeres etter en vurdering av realistisk bevilgningsbehov i kommende år. Der det er relevant skal det legges til grunn at regler for ordninger videreføres uendret.

3.7. Inntekter

Departementenes inntektsposter skal også justeres. Der hvor det er direkte sammenheng mellom bestemte inntekter og utgifter, må inntektsanslaget endres i tråd med endringen på utgiftssiden.

3.8. Flerårige budsjettkonsekvenser

Departementene bes om å utarbeide flerårige budsjettkonsekvenser for perioden 2029–2031 til bruk i materialet til budsjettkonferansene. Flerårige budsjettkonsekvenser skal vise utvikling i budsjettene i tråd med gjeldende politikk, dvs. konsekvenser av tidligere vedtak. Forventede konsekvenser i perioden som er mindre enn 50 mill. kroner kan utelates, siden usikkerheten uansett vil være stor.

Ved utarbeidelse av flerårige budsjettkonsekvenser skal følgende prinsipper legges til grunn:

- Fremskrivningene skal ta utgangspunkt i Saldert budsjett 2027.

- Utgifter til regelstyrte ordninger fremskrives i tråd med gjeldende regelverk. For de store utgiftspostene (praktisk avgrenset til 500 mill. kroner) må forutsetningene i prognosene beskrives kort, jf. punkt 3.5.
- Utgifter til store, enkeltstående investeringer som er igangsatt eller igangsettes i 2027, fremskrives i takt med forutsatt fremdriftsplan. På områder der flere enkeltinvesteringer inngår i en større investeringsramme, videreføres rammen på uendret nivå eller i tråd med tidligere vedtak. I denne sammenheng anses alle byggeprosjekter under Statsbygg som enkeltstående investeringer.
- Utgifter til deltakelse i EU-programmer og internasjonale kontingenter tas ut når innværende programperiode utløper.
- Engangsutgifter eller engangsinntekter i Saldert budsjett 2027 og innspillet til 2028-budsjettet tas ut.
- Avgifts- og gebyrinntekter fremskrives basert på gjeldende satser.
- For øvrig videreføres utgifter og inntekter med uendret nivå. Det gjelder også på områder der det er politiske prinsippvedtak eller langtidsplaner som tilsier økte bevilgninger.

3.9. Teknisk justering i BUDMOD

Den tekniske justeringen skal også leveres elektronisk via Budmod. Ved behov for brukerstøtte, ta kontakt med DSS Brukerstøtte BUDMOD.

Tabellen som leveres inn via BUDMOD er satt opp på følgende måte:

År	Fdepnr	Omrnr	Katnr	Kap	Post	Upost	2028	2029	2030	2031
2028	16	00	30	0020	1	1	482	482	482	482
2028	16	23	10	1600	1	2	100	500	-500	-500

- Tallene som skal føres opp i kolonnene for 2028, 2029, 2030 og 2031 er endring i tusen kroner i forhold til Saldert budsjett 2027.
- Poster som viser nedgang føres opp med negativt fortegn ("-") plasseres foran tallet).

I regjeringens interne budsjettarbeid må departementene spesifisere lønnsutgifter og utgifter til kjøp av varer og tjenester på underposter selv om bevilgningsforslagene er slått sammen til en felles driftspost når de fremmes for Stortinget. Fordelingen brukes for å prisomregne budsjetttrammene. Under driftsutgifter post 01 benyttes teknisk underpost 1 Lønn og godtgjørelser¹ og underpost 2 Varer og tjenester. Alle 24-poster spesifiseres også på underpost. Ingen andre poster skal splittes opp på underpost.

¹ Fra 2014 er kravet til bruk og rapportering av underposter for post 01 driftsutgifter erstattet med det generelle kravet til bruk og rapportering av standard kontoplan til statsregnskapet. Teknisk underpost 1 svarer til Lønn og godtgjørelser etter kontoklasse 5 i standard kontoplan. Teknisk underpost 2 svarer til øvrige utgifter på post 01 driftsutgifter.

3.10. Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekter i statlige virksomheter

Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekter gir statlige virksomheter anledning til å søke om støtte til samfunnsøkonomisk lønnsomme digitaliseringstiltak. Det er et krav at 50 pst. av nettogevinster (nettobesparelser) i søkervirksomheten skal realiseres ved reduksjon av fremtidige budsjetttrammer på grunnlag av fastsatt gevinstrealiseringsplan. Tilsvarende gjelder for andre statlige virksomheter som har betydelige nettogevinster av tiltaket. Det er det ansvarlige departementet som skal innarbeide gevinstuttrekket i sitt forslag til tekniske justeringer. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet ved Avdeling for digitaliseringspolitikk skal orienteres om tekniske justeringer som følger av kravene i medfinansieringsordningen samtidig med fristen for innspill (se kapittel 2.1). Sammen med innspillet til tekniske justeringer skal Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet, i samråd med ansvarlige departementer, sende Finansdepartementet en samlet oversikt over tiltak som er har fått midler fra medfinansieringsordningen, og som skal gjennomføre nedtrekk av budsjetttrammen i 2028-budsjettet. Oversikten skal vise nedtrekksbeløpet basert på fastsatt gevinstrealiseringsplan.

4. Strukturelle utfordringer og strukturtiltak

I perspektivmeldingen 2024 fremheves knapphet på arbeidskraft og lavere produktivitetsvekst som hovedutfordringer for norsk økonomi i de kommende tiårene. I budsjettmaterialet inngår analyser av strukturelle utfordringer. Analysene har til hensikt å gi et godt grunnlag for beslutninger om strukturtiltak som kan gi økt produktivitet og arbeidstilbud.

Som bidrag til dette bes departementene beskrive strukturelle utfordringer og -tiltak på sitt område. Det gis nærmere føringer for slike innspill i brev til departementene.

5. Innsparingstiltak

På marskonferansene skal budsjetttrammene for det enkelte departement besluttes, og som del av det beslutter regjeringen innsparingstiltak for å finansiere høyt prioriterte satsingsforslag. Det gis nærmere føringer for slike innspill i brev til departementene.

6. Satsingsforslag

Departementenes innspill om satsingsforslag må være i tråd med regjeringens prioriteringer. Prioriteringene i Regjeringens plan for Norge skal også være førende i budsjettsammenheng. Departementene må selv prioritere mindre forslag innenfor departementsrammen som fastsettes av regjeringen. Alle satsingsforslagene skal rangeres. Det gis nærmere føringer for hva som kan spilles inn som nye satsinger i brev til departementene. Under følger krav til utforming, utredning mv.

6.1. Generelt om utforming av satsingsforslag

Formålet med beskrivelsen av satsingsforslagene er å gi grunnlag for å vurdere satsingsforslaget, og legge til rette for å prioritere mellom de ulike forslagene. Beskrivelsen benyttes som utgangspunkt for å fremstille saken for regjeringen og det må være tydelig hva regjeringen skal ta stilling til. En nærmere beskrivelse av hvordan innspillene om satsingsforslag skal utformes er gitt i vedlegg 2 Mal for innspill om satsingsforslag. Malen kan lastes ned fra Finansdepartementets nettside ([Finansdepartementets rundskriv - regjeringen.no](https://finansdepartementet.no)). Malen ivaretar formål med tidligere mal om overordnet gevinstrealiseringsplan og er justert i samsvar med DFØs nye veileder i nyttestyring (2026).²

I vedlegg 2 er det krav om å bruke resultatkjeden for å vise sammenhengen mellom ressursbruk og måloppnåelse for satsingsforslaget. Beskrivelsen skal gi grunnlag for å vurdere om og i hvilken grad økt ressursbruk og de foreslåtte tiltakene bidrar til å nå prioriterte mål.

Forslag som skal behandles som en del av skatte- og avgiftsopplegget, må inkluderes i departementets innspill.

6.2. Krav til utredning

Satsingsforslag skal utredes i tråd med kravene i utredningsinstruksen. For tiltak som forventes å gi vesentlige virkninger, herunder budsjettmessige virkninger, skal det gjøres en samfunnsøkonomisk analyse. I Finansdepartementets vurdering av hvilke satsingsforslag som bør vurderes i det videre arbeidet, legges det vekt på tiltakets samfunnsøkonomiske lønnsomhet. Den samfunnsøkonomiske analysen skal vedlegges som dokumentasjon.

Samfunnsøkonomiske analyser skal gjennomføres i tråd med rundskriv [R-109/2021 Prinsipper og krav ved utarbeidelse av samfunnsøkonomiske analyser](#). Det følger av rundskrivet at virkninger skal tallfestes og verdsettes i kroner så langt det er mulig og hensiktsmessig. Det er viktig at verdsettingen er faglig forsvarlig og gir meningsfull informasjon. Virkninger som ikke er tallfestet og/eller verdsatt, skal vurderes ved bruk av kvalitative metoder. Utredningens omfang og grundighet skal stå i forhold til omfanget av tiltakets virkninger. For mindre omfattende forslag, kan man gjøre en mindre grundig analyse. Når det gjelder forslag der omfordeling er et viktig mål, må man gjøre en fordelingsanalyse. For mer veiledning, se [DFØs veileder i samfunnsøkonomiske analyser](#).

For enkelte typer satsingsforslag vil en samfunnsøkonomisk analyse være mindre relevant, og andre utredningsformer kan være nødvendig for å få frem et godt beslutningsunderlag. Dette kan gjelde når det foreslås økte rammebevilgninger til større politikkområder som styres på et overordnet målbilde og beslutninger om enkelttiltak i stor grad er delegert, eksempelvis rammeøkninger til kommunene eller helseforetakene.

² Veilederen erstatter veilederen «Gevinstrealisering – planlegging for å hente ut gevinster av offentlige prosjekter» (2014). I ny veileder for nyttestyring er begrepet gevinstrealisering byttet ut med nyttestyring og gevinster erstattet med nyttevirksomheter.

Dersom departementet mener at det ikke er relevant med en samfunnsøkonomisk analyse, må det begrunnes og det skal tas kontakt med Finansdepartementet for å drøfte hvordan beslutningsunderlaget bør utformes.

6.3. Om investeringsprosjekter

For investeringsprosjekter er det ofte utarbeidet en usikkerhetsanalyse for kostnadene, og det foreligger anslag for styringsramme (P50) og kostnadsramme (P85). Dette gjelder bl.a. for prosjekter som utredes i tråd med statens prosjektmodell, men kan også gjelde for mindre prosjekter. Styrings- og kostnadsramme skal oppgis inkludert merverdiavgift. For prosjekter som tidligere har fått fastsatt styringsmål, skal endringer fra styringsmålet oppgis og begrunnes. Dersom tiltaket i tillegg krever utgifter til drift, vedlikehold, utstyr eller lignende som ikke inngår i styrings- og kostnadsrammen, må det gis tilleggsinformasjon om dette. Dette gjelder både eventuelle endringer i varige driftskostnader etter prosjektperioden og eventuelle endringer i driftskostnader i løpet av prosjektperioden. Det skal videre gis informasjon om den budsjettmessige innfasingen kommende år fordelt på kapittel og post. Kravet til realistisk budsjettering tilsier at forslag om bevilgning skal ta utgangspunkt i den mest sannsynlige belastningen prosjektet vil ha i budsjettåret. Dette betyr at det må leveres dokumentasjon på hvordan styringsrammen (P50) fordeles ut over prosjektperioden.

6.4. Forslag om endrede gebyrer og sektoravgifter

Eventuelle forslag om å endre sektoravgifter eller overprisede gebyrer skal fremmes som ordinære satsingsforslag i budsjettprosessen. Dette gjelder uavhengig av om gebyrene er overprisede eller ikke. For slike satsingsforslag skal endringer i inntekter anslås, og kostnader knyttet til de aktuelle myndighetsbestemte tjenestene dokumenteres. Forslag om reduksjon av overprisede gebyrer og forslag om endringer i eller innføring av sektoravgifter inngår i skatte- og avgiftsopplegget.

Finansdepartementet viser til [rundskriv R-112/2015](#) *Bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering*. Gebyrer og sektoravgifter skal ha som hovedformål å finansiere en myndighetsbestemt tjeneste. Et krav i bestemmelsen er at det ikke skal være overprisede gebyrer. Sektoravgiftene skal fastsettes slik at sektoravgiften oppfyller sitt finansieringsformål, og deretter løpende justeres slik at dette formålet fortsatt blir ivaretatt. For å oppfylle dette kan det være behov for å tilpasse enkelte av de eksisterende gebyrordningene og sektoravgiftene.

6.5. Forslag om nye lånetransaksjoner

Rammeverket for finanspolitikken skiller mellom ordinære utgifter og lånetransaksjoner (90-poster). Lånetransaksjoner er formuesomplasseringer og prinsipielt sett å betrakte som utlån fra statskassen. Lånetransaksjonene finansieres ved at staten tar opp lån. For forslag om nye tiltak budsjettert som lånetransaksjon, skal etablerte prinsipper og praksis for budsjettering av lånetransaksjoner legges til grunn, jf. nærmere redegjørelse i avsnitt 8.1 i Gul bok for 2026. For at hensynet til handlingsregelen og statsbudsjettet som finanspolitisk

styringsverktøy skal ivaretas, er det fastsatt to vilkår for at en bevilgning skal kunne budsjetteres som lånetransaksjon:

1. Tiltaket må gi en forventet avkastning som svarer til risikoen ved plasseringen.
2. Avkastningen må være finansiell og stamme fra inntekter i et marked.

Forslag om nye lånetransaksjoner skal fremmes i den ordinære budsjettprosessen i henhold til fristene for satsingsforslag i dette rundskrivet. Finansdepartementet bør involveres tidlig i utredningen av den budsjettmessige håndteringen av nye forslag.

6.6. Forslag om igangsetting av nye digitaliseringstiltak

Når det gjelder forslag om igangsetting av nye digitaliseringstiltak, må forslagene også planlegges i tråd med føringene i det årlige Digitaliseringsrundskrivet. Det skal også fylles inn et skjema for utfyllende informasjon om digitaliseringsrelaterte forslag (se punkt 6.7). Digitaliseringsrådet tilbyr frivillig rådgivning for statlige virksomheter som planlegger digitaliseringstiltak. Finansdepartementet anbefaler at virksomhetene benytter rådets tilbud og at det i omtalen av satsingsforslaget redegjøres for rådets anbefalinger og hvordan disse er fulgt opp.

6.7. Koordinering av satsingsforslag

Eventuelle sektorovergrepene satsingsforslag må koordineres med andre berørte departementer.

Finansdepartementet ber om at:

- Forslag også sendes med kopi til Statsministerens kontor.
- Forslag som gjelder *forskning og utvikling (FoU)* også sendes til Kunnskapsdepartementet.
- Forslag som berører *kommunesektoren* også sendes til Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Forslag som berører *distriktpolitikk* også sendes til Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Forslag som gjelder *samiske formål* også sendes til Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Forslag som gjelder *nordområdene* også sendes til Kommunal- og distriktsdepartementet
- Forslag som gjelder *digitaliseringstiltak* også sendes til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. DFD ber om at departementene fyller ut og legger ved dette et skjema med ytterligere informasjon i oversendelsen. Skjemaet vil være tilgjengelig her: [Utdypende informasjon om digitaliseringsrelaterte satsingsforslag - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/tema/digitalisering/utredning-og-forslag-til-satsingsforslag)
- Forslag som berører *Statsforvalteren* også sendes til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.
- Forslag som gjelder *statlige byggeprosjekter* også sendes til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.

- Forslag som berører *klima- og miljøområdet* også sendes til Klima- og miljødepartementet.
- Forslag som gjelder *nasjonal sikkerhet (sivil side) og samfunnssikkerhet* også sendes til Justis- og beredskapsdepartementet. Det skal redegjøres for forslagetets betydning for å nå regjeringens mål innen sikkerhet- og beredskap. Spesielt skal det ses hen til Nasjonal sikkerhetsstrategi³ og Totalberedskapsmeldingen⁴.

7. Forslag om igangsetting av byggeprosjekter

Rutinene for behandling av forslag om igangsetting av byggeprosjekter avhenger av om prosjektene er innenfor eller utenfor husleieordningen, og dersom de er innenfor, om de er ordinære eller brukerfinansierte.

7.1. Brukerfinansierte byggeprosjekter

Til den tekniske justeringen av kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter og post 34 Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter (tidligere «kurantprosjekter») utarbeider Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet budsjettforslag. Dette er prosjekter som skal inngå i husleieordningen, og der bruker påtar seg å dekke den økte husleien innenfor uendrede bevilgninger. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet har ansvar for å planlegge porteføljen av brukerfinansierte byggeprosjekter slik at den kan gjennomføres innenfor gjeldene fullmakt. Det understrekes at det ikke gis kompensasjon for husleie eller øvrige brukerkostnader for denne typen prosjekter.

Brukerfinansierte byggeprosjekter fremmes ikke enkeltvis for Stortinget. Alle prosjekter med en styringsramme på 100 mill. kroner eller mer, og prosjekter med en styringsramme over 15 mill. kroner hvor leietaker ikke tilhører rettssubjektet staten, skal likevel legges frem for regjeringen for godkjenning før de igangsettes. Brukerfinansierte byggeprosjekter med styringsramme (P50) på 50 mill. kroner eller mer skal forelegges Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet for godkjenning. Se retningslinjer: [Retningslinjer for behandling av statlige byggeprosjekter der husleien dekkes innenfor gjeldende budsjetttrammer \(kurantprosjekter\) - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/tema/forvaltning/retningslinjer-for-behandling-av-statlige-byggeprosjekter-der-husleien-dekkes-innenfor-gjeldende-budsjetttrammer-kurantprosjekter)

7.2. Ordinære byggeprosjekter innenfor og utenfor husleieordningen

Forslag om oppstart av ordinære byggeprosjekter innenfor og utenfor husleieordningen, samt brukerstyrsprosjekter, må fremmes som satsingsforslag av oppdragsdepartementet til regjeringens budsjettkonferanse i mars.

³ Strategiske hovedprioriteringer i Nasjonal sikkerhetsstrategi er a) Rask styrking av forsvarsevnen nasjonalt og i samarbeid med allierte, b) Gjøre samfunnet mer motstandsdyktig og c) Økonomisk sikkerhet må prioriteres høyere.

⁴ Hovedmål i Meld. St. 9 (2024–2025) Totalberedskapsmeldingen er a) Et sivilt samfunn som er forberedt på krise og krig, b) Et sivilt samfunn som motstår sammensatte trusler og c) Et sivilt samfunn som understøtter militær innsats.

Husleiekompensasjon må avklares på et tidlig stadium og senest besluttes av regjeringen samtidig med spørsmålet om igangsetting. Som generelt utgangspunkt skal husleie dekkes innenfor uendrede budsjetttrammer.

For øvrig gjelder de samme krav til dokumentasjon som for andre satsingsforslag.

8. Statens prosjektmodell

Statlige investeringsprosjekter med anslått kostnadsramme (P85) over terskelverdien skal følge kravene til utredning, planlegging og kvalitetssikring i statens prosjektmodell, herunder gjennomgå ekstern kvalitetssikring ved to kontrollpunkter før prosjektet eventuelt legges frem for Stortinget. Terskelverdien er 300 mill. kroner for digitaliseringsprosjekter og 1 mrd. kroner for øvrige prosjekter. Det vises til [rundskriv R-108/2025](#) for beskrivelse av kravene til utredning, planlegging og kvalitetssikring av store investeringsprosjekter i staten. For investeringsprosjekter som er omfattet av kravene i statens prosjektmodell, skal prosjektet være kvalitetssikret senest før innsending av rammefordelingsforslaget til augustkonferansen. Dette betyr at satsingsforslag knyttet til oppfølging av en konseptvalgutredning kan baseres på utredningen til budsjettkonferansen i mars. Forslaget må oppdateres etter ferdigstilt KS1 før rammefordelingsforslaget sendes inn. For satsingsforslag med forslag til endelig investeringsbeslutning, kan innspillet til mars basere seg på forprosjektet, men må oppdateres etter ekstern kvalitetssikring KS2 før innsending av rammefordelingsforslaget. Departementene må sørge for at investeringsprosjektenes fremdriftsplaner tar høyde for at kvalitetssikringene foreligger i tide før rammefordelingsinnspillet og avtale oppstart kvalitetssikringsoppdrag med Finansdepartementets i god tid når rammeavtalen skal benyttes. Dette gjelder uavhengig av om kvalitetssikringen gjøres gjennom Finansdepartementets rammeavtale eller etter eget system.

9. Endringer i budsjettforslag til kommunesektoren

Alle forslag til endring av bevilgninger til kommunesektoren må tas opp med både Finansdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet. Dette gjelder både forslag om endring av bevilgningene over kap. 571 og 572 på Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett (rammeoverføringer til kommuner og fylkeskommuner) og forslag om endring av øremerkede bevilgninger til kommunene og fylkeskommunene over 60-poster på fagdepartementenes budsjetter. Det skal fremgå av innspillet dersom det er uenighet mellom fagdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet om forslaget. I det følgende blir det pekt på enkelte punkter det er viktig å være oppmerksom på ved utarbeidelse av forslag som berører kommunesektoren.

9.1. Øremerkede tilskudd og kommunal medfinansiering av tiltak (egenandeler)

Hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren er rammefinansiering. Dette bidrar til at kommuner og fylkeskommuner kan foreta en helhetlig vurdering av ressursfordelingen til ulike formål, og legger med det til rette for effektiv ressursbruk.

Øremerkede tilskudd bør kun benyttes i særskilte tilfeller, og det samlede omfanget bør begrenses. Av Kommunal- og distriktsdepartementets veileder for statlig styring av kommuner og fylkeskommuner kommer det frem at øremerkede tilskudd skal forbeholdes følgende tilfeller:

1. Der det er et sterkt nasjonalt ønske om å bygge ut en tjeneste som har lav dekningsgrad på landsbasis. Øremerking bør i slike tilfeller kun benyttes på noen få sektorer og over en avgrenset tidsperiode.
2. For tjenester som bare er aktuelle i avgrensede geografiske områder eller i et avgrenset tidsrom, som kun skal gis til noen kommuner eller fylkeskommuner, eller som kun gjelder visse grupper av innbyggere, kan øremerking vurderes.
3. Finansiering av tidsavgrensede forsøk og prosjekter i enkelte kommuner.

Eventuelle forslag fra departementene om opprettelse av et øremerket tilskudd skal ledsages av:

- en begrunnelse for hvorfor det ikke er tilstrekkelig å kanalisere midlene gjennom inntektssystemet og en vurdering av om målet kan oppnås med andre tiltak, som pedagogiske virkemidler rettet mot kommunesektoren.
- redegjørelse for hvilket kriterium for bruk av øremerkede tilskudd (1.-3. ovenfor) forslaget oppfyller, og begrunnelse for hvorfor kriteriet anses oppfylt. For forslag begrunnet i kriterium 1 skal det legges frem informasjon som underbygger at dekningsgraden på landsbasis er lav og redegjøres særskilt for hvorfor det er nødvendig med nasjonale virkemidler for å øke tiltaket.
- nærmere informasjon om hvordan tilskuddsordningen er tenkt utformet, herunder om tilskuddet skal utbetales etterskuddsvis
- et konkret etterprøvbart mål for tilskuddet og konkrete resultatkrasier som skal danne grunnlag for rapportering
- forslag til tidspunkt for når tilskuddet skal vurderes på nytt, og eventuelt fases ut eller legges inn i inntektssystemet. Tilskudd begrunnet i kriterium 1 og 3 skal som hovedregel være tidsavgrensede, og maksimal varighet for disse bør ikke overstige tre år. Unntak fra dette må begrunnes særskilt.

Departementene bør også ved oppstarten av et nytt budsjettår vurdere kritisk om det er øremerkede tilskudd innenfor egen sektor som bør foreslås avvirket eller innlemmet i rammetilskuddet.

Beregning av kommunale egenandeler

Kommunenes kostnader dekkes ikke alltid fullt ut av et øremerket tilskudd. Dersom en endring eller et nytt tiltak vil medføre krav om kommunal medfinansiering (egenandel som må dekkes av frie inntekter), må departementene beregne og opplyse i innspillet til marskonferansen om størrelsen på egenandelen.

Virkingen for eventuelle kommunale egenandeler må også beregnes i tilfeller der konsekvensjusteringen av en 60-post viser endringer av betydning.

Gebyrfinansiering, brukerbetaling

Dersom satsingsforslag, nye tiltak e.l. i kommunesektoren forutsetter endring i gebyrfinansiering eller annen egenbetaling fra brukere, må omfanget av dette beregnes. Det må også vurderes om kommunene/fylkeskommunene har en reell politisk mulighet til å gebyrfinansiere tiltaket.

10. Nettoføringsordningen for merverdiavgift

For forslag om bevilgningsendringer på postene 01–49 for virksomheter som er inkludert i ordningen med nettoføring av merverdiavgift i ordinære statlige forvaltningsorgan, skal departementene både foreslå bevilgningsendringer på eget budsjett og redegjøre for eventuelle større konsekvenser dette isolert sett vil medføre på det sentrale kapittelet for merverdiavgift under Finansdepartementet (kap. 1633). Nettoføringsordningen er nærmere beskrevet i Finansdepartementets [rundskriv R-116/2022](#), der det også gis en oversikt over statlige forvaltningsorganer som er holdt utenfor ordningen.

11. Spesifikasjon av driftspostene for 2027-budsjettet

For at Finansdepartementet skal kunne fordele lønnsoppgjøret for statsansatte våren 2027, må departementene sende oversikt over hvordan 01-postene i Saldert budsjett 2027 skal fordeles på underpost 1 Lønn og godtgjørelser og underpost 2 Kjøp av varer og tjenester.

12. Prisomregning

Departementsrammene som fastsettes under budsjettkonferansen i mars om 2028-budsjettet, er i 2027-prisnivå. Omregning til 2028-prisnivå vil på vanlig måte gjøres etter konferansen. Resultatet av prisomregningen blir meddelt i departementenes rammebrev. Forslag til nye satsinger inngår ikke i disse rammene, og satsingsforslagene inngår heller ikke i prisomregningen. Forslag til nye satsinger skal derfor fremmes i 2028-kroner.

Med hilsen

Trond Høyde (e.f.)
avdelingsdirektør

Solveig Margrethe Juvkam
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

- Vedlegg 1: Mal for innspill til teknisk justering
- Vedlegg 2: Mal for innspill om satsingsforslag
- Vedlegg 3-1 Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter

- Tabell 1: Virksomhetenes brutto utgifter og inntekter fordelt etter art
- Vedlegg 3-2 Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter
 - Tabell 2: Virksomhetenes inntekter spesifisert etter inntektskilde
- Vedlegg 3-3 Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter
 - Tabell 3: Forhold mellom virksomhetenes kontantbeholdning, påløpte kostnader og avsetninger per 31. desember

Vedleggene kan lastes ned fra:

[Finansdepartementets rundskriv - regjeringen.no](https://www.finansdepartementets.rundskriv-regjeringen.no)

Adresseliste

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Postboks 8019 Dep	0030	OSLO
Barne- og familiedepartementet	Postboks 8036 Dep	0030	OSLO
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Energidepartementet	Postboks 8148 Dep	0033	OSLO
Forsvarsdepartementet	Postboks 8126 Dep	0032	OSLO
Helse- og omsorgsdepartementet	Postboks 8011 Dep	0030	OSLO
Justis- og beredskapsdepartementet	Postboks 8005 Dep	0030	OSLO
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Kommunal- og distriktsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Kultur- og likestillingsdepartementet	Postboks 8030 Dep	0030	OSLO
Kunnskapsdepartementet	Postboks 8119 Dep	0032	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007	0030	OSLO
Nærings- og fiskeridepartementet	Dep		
Samferdselsdepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
Statsministerens kontor	Postboks 8010 Dep	0030	OSLO
Utenriksdepartementet	Postboks 8001 Dep	0030	OSLO
	Postboks 8114 Dep	0032	OSLO